

Stad & Natuur Almere

Jaarverslag 2020

STAD &
NATUUR
ALMERE werkt aan
een groene en
gezonde stad

Stad & Natuur Almere

Jaarverslag 2020

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
Inleiding	4
Recreatie	7
Educatie	12
Participatie	16
Locaties	20
Projecten	27
Communicatie	33
Organisatie	36
Financiën	39
Cijfers 2020	42

Stad & Natuur werkt op verschillende locaties verspreid over de stad.

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2020 van Stichting Stad & Natuur Almere. Het jaar 2020 gaat de boeken in als een bijzonder jaar. Het begon goed, met meer inschrijvingen dan ooit tevoren van het Almeerse basisonderwijs op het educatieve programma. Maar vanaf halverwege maart werd het jaar 2020 vanwege de wereldwijde coronapandemie een heel ander jaar dan vooraf gedacht. Een jaar waarin scholen dicht moesten en online thuisonderwijs zijn intrede deed. Maar ook een jaar waarin het advies was om vanuit huis te werken en niet op kantoor te komen. Waarin geen evenementen en activiteiten georganiseerd mochten worden. Kinderboerderijen die maar voor een beperkt aantal mensen open mochten en ook regelmatig helemaal dicht moesten. Kortom: een jaar waarin veel dingen niet mochten, die normaal tot de core business van Stad & Natuur behoren.

Ik ben dan ook ontzettend trots op het team. Zij hebben er in dit rare jaar hard aan gewerkt om ook onder deze bijzondere omstandigheden de Almeeders met hun groenblauwe omgeving te verbinden. Dit moest soms langs heel nieuwe wegen en steeds met heel veel flexibiliteit, omdat maatregelen elkaar snel opvolgden en ook weer snel veranderden. Het team heeft alle zeilen bijgezet en hard gewerkt om ook in deze tijden de inwoners van Almere betrokken te houden bij de natuur. En dat dat gelukt is, is duidelijk! Het is drukker in de natuur dan ooit. Het team heeft snel geschakeld van fysieke activiteiten naar online aanwezigheid. Doordat er beperkte inzet mogelijk was van vrijwilligers en stagiairs, was het draaiend houden van de kinderboerderijen en het verzorgen van de grote dierenschare soms een uitdaging.

Gelukkig lijkt het langzamerhand de goede kant op te gaan met de bestrijding van het coronavirus. Voorzichtig durven we weer te hopen op mooie schoolprogramma's, interessante evenementen en kinderboerderijen die weer bezoekers mogen ontvangen voor de rest van het jaar. De toekomstgerichte projecten die bijdragen aan onze groene stad en waar Stad & Natuur kennis, kunde en netwerk inbrengt, groeien in aantal en impact. Samen met de provincie Flevoland, gemeente Almere, Nationaal Park Nieuw Land, onderwijs en groene partners zoals Staatsbosbeheer werken wij veelal aan educatieve programma's zoals voor het Upcyclecentrum, Voedseleducatie Flevoland-breed en de Floriade – zowel voor de 'making of' als het event zelf.

Bijzonder trots zijn wij op het nieuwe koersplan dat een duidelijke richting geeft voor de komende jaren. In aansluiting daarop is de nieuwe meerjarenovereenkomst gesloten met de gemeente Almere voor de periode tot en met 2025. Om onze ambities en bijdrage aan de groene stad te kunnen financieren, realiseert Stad & Natuur steeds meer inkomsten uit fondsen en subsidies. In 2020 liepen er maar liefst drie LEADER-projecten in uitvoering en in aanvraag (deze zijn inmiddels gehonoreerd).

Het is mooi dat de stad Almere en haar inwoners in dit bijzondere jaar weer belangrijke stappen vooruit heeft gezet richting een nog groenere, meer duurzame en gezondere stad. Stad & Natuur zet zich daar graag vol voor in, ook de komende jaren.

Cees Okkerse
Voorzitter raad van toezicht

Inleiding

Stad & Natuur is in 2009 opgericht na verzelfstandiging van de voormalige gemeentelijke afdeling Natuur- en Milieueducatie. Onze doelstelling is om zoveel mogelijk Almeerders te verbinden met hun groenblauwe omgeving. De afgelopen jaren heeft Stad & Natuur het educatieve aanbod en de publieks-programmering van Almere op het gebied van groen-blauw, gezond, duurzaam en circulair verrijkt, zowel op eigen initiatief als ter ondersteuning van gemeentelijke programma's. Dit heeft geresulteerd in een stijging van het aantal deelnemers, nieuwe doelgroepen en meer betrokkenheid.

Onze organisatie heeft zich steeds weer vernieuwd en met succes stappen gezet om, naast de basisopdracht van de gemeente, meer projectmatige opdrachten te werven. In 2020 is onze nieuwe meerjarenovereenkomst met de gemeente Almere voor de jaren 2021 tot en met 2025 vastgesteld. Ook hebben wij een nieuw koersplan ontwikkeld. In het hoofdstuk Organisatie leest u daar meer over.

Wij betrekken jong en oud bij de Almeerse buitenruimte en activeren mensen om een positieve bijdrage te leveren aan de groene, gezonde en duurzame stad. Dat doen we via drie programmalijnen – recreatie, educatie en participatie – en door het uitvoeren van uiteenlopende projecten. Hiermee bereiken we jaarlijks vele duizenden Almeerders.

Via onze programmalijn recreatie nodigen wij inwoners van Almere uit bij tal van activiteiten en evenementen, variërend van leerzame en gezellige dierenclubs op onze kinderboerderijen tot de succesvolle en drukbezochte Nacht van de Nacht. Hoewel we dit jaar helaas nauwelijks een recreatieprogramma konden bieden en locaties gedeeltelijk gesloten waren, trokken we meer wandelaars en recreanten naar onze locaties die genoten van de prachtige Almeerse omgeving. Hierdoor bleef de daling in het bezoekersaantal beperkt tot ca. 16.000. Ons online bereik lag hoger dan voorgaande jaren.

Met onze programmalijn educatie richten we ons op zowel het Almeerse basis-onderwijs als het voortgezet- en beroepsonderwijs. Ieder jaar nemen ruim 20.000 leerlingen en studenten deel aan onze educatieve programma's, doordat veel activiteiten wegvielen en scholen grotendeels online lesgeven komen we dit jaar op ruim 12.000. Zo maken zij kennis met de Almeerse natuur en verdiepen ze zich in thema's als duurzaamheid, groen en gezondheid.

Onder participatie, ons derde programmaonderdeel, verstaan wij niet alleen vrijwilligerswerk op onze locaties en bij onze activiteiten, maar ook de ondersteuning van Almeerse (groene) verenigingen en hun activiteiten.

Met al onze programma's brengen we de natuur dichterbij de mensen, en de mensen dichterbij de natuur. We doen dat op zeven locaties verspreid over de stad.

STAD &
NATUUR
ALMERE

werkt aan
een groene en
gezonde stad

We werken met de programmalijnen recreatie, educatie en participatie.

In de zomervakantie hebben we enkele kleinschalige activiteiten en workshops georganiseerd.

Recreatie

In onze programmalijn recreatie laten wij Almeerders, jong en oud, de natuur in en rondom Almere beleven op een aansprekende manier. Ontmoeting met elkaar en de natuur staat centraal. Op verschillende locaties verspreid over de stad nodigen wij inwoners uit om deel te nemen aan workshops, rondleidingen en evenementen. Onze activiteiten zijn laagdrempelig en toegankelijk, zodat iedereen uit Almere kan meedoen. Zo doen de deelnemers inspiratie en kennis op over verschillende groene, gezonde en duurzame thema's.

Week van de Circulaire Economie

Tijdens de Week van de Circulaire Economie in Almere heeft Stad & Natuur een deel van het programma verzorgd. De week werd geopend bij Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders met de World Wetlands Day, waar hergebruik van onder meer algen centraal stond. Op woensdag 5 februari konden bezoekers afval prikken in het park en er vervolgens een leuke pop van maken. De dag daarna deed basisschool Bommelstein mee met het prikken van afval bij Kinderboerderij de Beestenbende, waarna de leerlingen er onder leiding van kunstenaar Erik Fakkeldij een 'stad van afval' van maakten. Op 7 februari waren we aanwezig in het Upcyclecentrum tijdens het Steigerfestival om de leskist Afval = Grondstof te promoten aan het Almeerse onderwijs. Zaterdag 8 februari, wederom tijdens het Steigerfestival, was Saar van Gerwen met de Plastic Super in het Upcyclecentrum. Samen met de bezoekers maakte zij hoeden van plastic afval. Het leverde prachtige creaties op!

Sterrenkijkdagen

De Sterrenkijkdag (zaterdag 29 februari) op de Kemphaan was een groot succes. Er waren interessante lezingen van de Sterrenwacht Almere over zwarte gaten en witte dwergen. Kinderen konden deelnemen aan een workshop van KLEURinCULTUUR, maar het hoogtepunt van de avond waren natuurlijk de telescopen buiten op het terrein. Onder andere de maan en Venus waren goed zichtbaar op deze redelijk heldere avond. Er zijn zo'n 175 bezoekers geweest.

Evenementenseizoen

Met de Lammetjesdag in het Vroege Vogelbos zou eind maart het evenementenseizoen bij Stad & Natuur weer van start gaan. Maar helaas moesten we het evenement vanwege de uitbraak van het coronavirus annuleren, evenals vele andere evenementen en activiteiten. Ook onze locaties moesten we in verband met de coronamaatregelen sluiten. We volgden hierin de richtlijnen van de overheid en de noodverordening Flevoland.

Kleinschalige activiteiten en workshops

Begin juni mochten de kinderboerderijen weer open voor publiek. Ook hebben we vanaf dat moment onze speurtochten op de verschillende locaties weer actief onder de aandacht gebracht. In de zomervakantie hebben we enkele kleinschalige activiteiten en workshops georganiseerd. Op de Kemphaan rondom het thema insecten en in het Klokhuis met onderwerpen als duurzaamheid, techniek en re-/upcycling. Verder mochten we maar liefst 4000 perenbomen gratis uitdelen aan het publiek. De actie was een groot succes.

Rolling Nature

Na een succesvolle zomervakantie mochten we in september eindelijk weer evenementen organiseren. Op zondag 13 september was het eerste evenement van dit jaar: Rolling Nature op Stadslandgoed de Kempphaan. Uiteraard werd van tevoren goed nagedacht over de coronamaatregelen. Het evenement werd gehouden in de schapenweide, waardoor er een aparte in- en uitgang kon worden gecreëerd. Bij de ingang werden de bezoekers geregistreerd en stond een handenwasunit. Op het veld waren diverse workshops, allemaal op ruime afstand van elkaar. Per workshop stond aangegeven hoeveel kinderen er mochten aanschuiven. Ouders konden op gepaste afstand wachten. Het was een geslaagde middag, waarbij zowel de bezoekers als de vrijwilligers en de aanbieders erg blij waren dat er weer een inspirerend en gezellig evenement kon plaatsvinden.

Herfstdag

Op zondag 27 september stond de Herfstdag in het Vroege Vogelbos gepland. Tot op het laatste moment was het spannend of het evenement kon doorgaan, maar met alle maatregelen die we getroffen hadden en de ervaring van Rolling Nature vonden we het toch verantwoord. Ook dit keer waren er weer veel blijde bezoekers. Eén van hen verwoordde het als volgt: 'Je kunt beter hier rondlopen dan in het Stadscentrum op een koopzondag.'

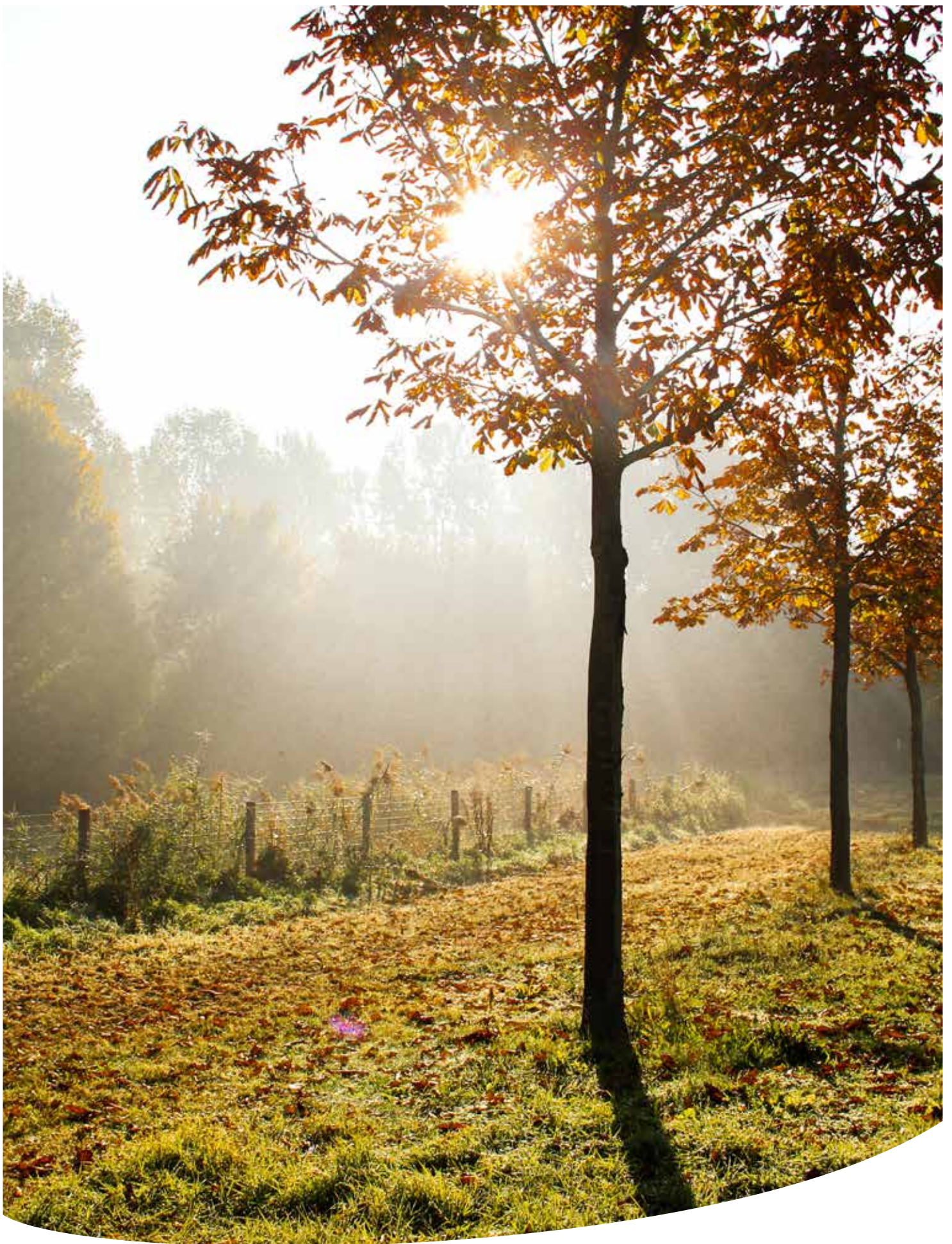
Geannuleerd

Uiteindelijk werd Flevoland diezelfde zondagavond vanwege het oplopende aantal coronabesmettingen uitgeroepen tot 'zorgelijke regio'. Daardoor was het helaas weer gedaan met het organiseren van evenementen en werd onze complete agenda tot en met einde jaar geannuleerd. Zo ook het nieuwe evenement 'De jeugd heeft de toekomst', dat eerder al was doorgeschoven van het voorjaar naar het najaar. Ook de Dierendagen op beide kinderboerderijen werden geannuleerd. In de herfstvakantie hebben we daarom voornamelijk ingezet op de diverse speurtochten die op onze locaties op eigen gelegenheid kunnen worden gedaan en op een nieuwe bingokaart voor in de herfst. Van beide opties is gretig gebruikgemaakt, zo blijkt uit het aantal kliks op de website.

Online Nacht van de Nacht

Op 24 oktober zou de Nacht van de Nacht zijn, maar ook dit evenement kon natuurlijk niet in fysieke vorm doorgaan. We hebben het echter in één week omgezet tot een online evenement. Samen met #Allyblijftbinnen hebben we een Sterrenspeurtocht ontwikkeld, waarvoor op al onze locaties een filmpje is gemaakt. Om 19.00 uur gingen we live met dit filmpje en aansluitend was er een live college met de Sterrenwacht Almere. Helaas was het te bewolkt om met de telescoop naar de sterrenhemel te kijken, maar aan de hand van eerder opgenomen beelden kon de Sterrenwacht toch vertellen wat er allemaal te zien zou zijn. Het werd een mooie interactieve sessie, waarbij kinderen ook vragen konden stellen die ter plekke werden beantwoord.

De hele sessie van 45 minuten zijn er zo'n 40-50 kijkers, dit aantal is groter omdat het vaak gezinnen met kinderen zijn. Zo'n 1200 kijkers hebben een deel van de uitzending bekeken of het op een later moment keken. We sloten de avond af met een speciaal door Daniël van der Zee gecomponeerd lied, dat voorzien was van eerdere beelden van de Nacht van de Nacht. Het was voor alle partijen een leuk experiment, dat zeker naar meer smaakt!

In september mochten we twee evenementen organiseren: Rolling Nature en de Herfstdag.

Activiteiten als het Lentefeest en Dierendag op de Kinderboerderijen konden dit jaar niet doorgaan.

Workshops via Facebook

Om het contact met onze doelgroep te behouden, zijn we vanaf november workshops via Facebook gaan aanbieden. Hiertoe hebben we enkele workshops die we normaal gesproken op onze locaties zouden geven, omgevormd tot online workshops. De eerste in de rij was een 'Wilde Weetjes'. Vanuit de Oostvaarders gaf Sietse van der Wal een online college over microplastics en een workshop waarbij men zelf plastic ging maken. Op Sint Maarten, 11 november, ging Leonie van der Voort op de Kemphaan aan de slag met het maken van een lampion, waarbij de kinderen eenvoudig vanuit huis konden meedoen. Eind november was het de beurt aan Saar van Gerwen met de workshop 'Boksje kunst', waarbij kinderen met spijkers, hout en wol een kunstwerkje van het Klokhuis of een vlinder konden maken. Begin december sloot Joost Bosker de workshopserie van 2020 af door vanuit het Klokhuis pepernoten te bakken en ondertussen een leuke quiz te houden.

De online workshops werden door gemiddeld 15 tot 20 gezinnen bekeken, terwijl bij onze fysieke workshops doorgaans rond de 12 kinderen kunnen meedoen. Het daadwerkelijke bereik via Facebook lag zelfs nog veel hoger: rond de 800 mensen bekeken een deel van de workshop live of op een later moment.

Online Kerstfestival

Ook het Kerstfestival vond dit jaar online via Facebook plaats. Gerard Poot las een verhaal voor, er was een workshop kerstkrans maken met Leonie van der Voort en haar dochter Fee, en Jasper van Es presenteerde de 'foute kerstplaatjesdisco', opgenomen op 4 verschillende locaties van Stad & Natuur. In totaal bekeken zo'n 1500 mensen een deel van het festival; gemiddeld keken er rond de 40 gezinnen live mee.

Educatie

Met onze programmalijn educatie richten wij ons zowel op het Almeerse basis-onderwijs als op het voortgezet- en beroepsonderwijs. Ons aanbod bestaat uit lessen en workshops, leskisten, materiaalpakketten, schoolreizen en stage- en afstudeerplekken. Normaal gesproken nemen jaarlijks ruim 20.000 leerlingen en studenten deel aan onze educatieve programma's. Zo maken zij kennis met de Almeerse en Flevolandse natuur en verdiepen ze zich in thema's als duurzaamheid, groenblauwe biodiversiteit, gezondheid en lokaal eten.

PRIMAIR ONDERWIJS

Voor het *schooljaar* 2019-2020 konden we aan het begin van 2020 een aantal van 23.500 ingeschreven leerlingen noteren, een prachtige stijging ten opzichte van eerdere jaren. Door de coronamaatregelen en het sluiten van de scholen zijn we helaas heel veel inschrijvingen verloren. Voor het gehele *kalenderjaar* 2020 waren er 21.020 leerlingen ingeschreven. Voor 11.858 leerlingen konden de activiteiten wel doorgaan, 9.162 inschrijvingen moesten worden geannuleerd. Juist in het voorjaar, normaal gesproken onze drukste periode, hebben we door het virus een groot aantal lessen moeten laten vervallen. Zoals de les 'Bzzzz, een bijtje in de lente', waar 32 groepen met in totaal 841 leerlingen ons zouden komen bezoeken om alles te weten te komen over de lente en de rol die bijen hierin spelen. Ook de les 'Vette shit', waar 40 groepen aan de slag zouden gaan met het thema poep bij mens en dier, hebben we moeten verplaatsen naar een later moment. En voor het eerst in jaren ging de Nationale Boomfeestdag op 18 maart niet door. Dit jaar zouden we er zelfs een 3-daagse van maken. Ook zijn we inschrijvingen misgelopen die normaal gesproken nog in het voor- en najaar binnenkomen.

Coronaproof lessen

Toen er na de zomervakantie weer wat meer mogelijk was, zijn we op de Kemphaan gestart met een eigen les: 'Wat groeit er in de herfst'. Een les waarin leerlingen van de onderbouw ontdekken hoe de natuur verandert met de seizoenen en hoe de dieren zich voorbereiden op de winter. De lessen konden doorgaan doordat we ze zo hadden aangepast dat ze grotendeels buiten konden plaatsvinden. Daarnaast was er veel animo voor onze gastlessen op school. En ook de materiaalpakketten en leskisten waren in trek. Leerkrachten kunnen daar zelf in de klas mee aan de slag.

'Do it yourself'-natuurlessen

Ook hebben we 'Do it yourself'-natuurlessen ontwikkeld en beschikbaar gesteld via onze website en socialmediakanalen. In de lessen gaan de leerlingen met de Natuurdetective op zoek naar de bever en de das. Ook gaan ze kruiden stekken, waterbeestjes zoeken en 'Voelbare Verhalen' maken. Samen met externe partners Erik Fakkeldij, Jacco Steendam, Ellen van Hekken en Mira Ticheler hebben we hiervoor educatieve filmpjes gemaakt. Daarnaast hebben we andere materialen ontwikkeld en digitaal beschikbaar gesteld, waaronder zoekkaarten, DIY-filmpjes, bingokaarten en andere interessante buitenactiviteiten. Deze activiteiten zijn heel geschikt om met de klas op het schoolplein uit te voeren. Maar ook leuk voor gezinnen met kinderen!

Na de zomervakantie kon de les 'Wat groeit er in de herfst' van start gaan.

Bij Stad & Natuur vinden studenten van verschillende opleidingen een stageplaats.

Educatief programma tweedehands textiel

Voor de Week van Tweedehands Textiel (20 tot 26 mei) heeft Stad & Natuur in samenwerking met de gemeente Almere en het Upcyclecentrum een online educatief programma ontwikkeld. In vier video's wordt duidelijk gemaakt hoe je van iets ouds iets nieuws kunt maken. Scholen konden zich voor het programma aanmelden via het online inschrijfplatform van Stad & Natuur.

VOORTGEZET ONDERWIJS

Doorontwikkeling voortgezet onderwijs

In de afgelopen jaren heeft Stad & Natuur de samenwerking met het voortgezet onderwijs uitgebouwd. Vanuit deze scholen is een sterk toenemende belangstelling voor natuurthema's, vaak gekoppeld aan duurzaamheidsvraagstukken. Omgekeerd is er ook een toenemende wens van verschillende partijen om met deze scholen in contact te komen. Daarom heeft Stad & Natuur in 2020 de visie op het voortgezet onderwijs doorontwikkeld. Met als doel de leerlingen van het voortgezet onderwijs te bereiken en verrijken met natuur- en duurzaamheidsthema's en de verbinding met de scholen en partners te vergroten en versterken.

Met name de drie hoofdthema's voedsel, circulaire economie en natuur staan hierbij centraal. Door middel van acht subthema's gaan we de projecten voor het voortgezet onderwijs opstellen. Voor schooljaar 2020-2021 werken we vier van de acht thema's uit. Het is de bedoeling om deze als pilotprojecten op scholen tot uitvoering te brengen.

Stages en afstudeeropdrachten

Nadat we in het voorjaar veel stagiairs niet konden ontvangen, hebben we na de zomervakantie de deuren weer voor onze studenten geopend. Op onze dierlocaties lopen dit jaar 15 MBO-studenten van Aeres Almere VMBO stage. Bij de Schaapskooi loopt een leerling van het Nautilus College mee. Hij volgt een entree-opleiding en zijn stage van twee dagen per week is een belangrijk vereiste voor het behalen van zijn diploma. Op onze beide kinderboerderijen zijn twee leerlingen van Pro Almere gestart. Per 1 september lopen er ook twee studenten van de opleiding Leisure & Hospitality stage bij onze organisatie. Ze werken aan opdrachten en activiteiten voor het Natuurbelevingcentrum en de Kemphaan. Ook hbo-studenten weten ons te vinden. In september is een student van de opleiding Tourism and Management met haar afstudeeropdracht gestart. Zij doet onderzoek naar de ervaringen, behoeften en wensen van 65-plussers met betrekking tot de activiteiten en faciliteiten op Stadlandgoed de Kemphaan. In december startte een hbo-student van Van Hall Larenstein met haar stage. Zij richt zich op het ontwerpen van een educatief product. We merken dat ook hbo-studenten van wat minder voor de hand liggende studies, zoals bedrijfskunde en commerciële economie, bij ons solliciteren. De verbinding met de natuur en de visie en doelstellingen van onze organisatie spreken hen aan. Een mooie en waardevolle ontwikkeling, vinden wij. In 2020 hebben bij Stad & Natuur in totaal 439 jonge mensen hun kennis kunnen verdiepen en het werkveld kunnen verkennen door middel van stages, opdrachten en praktijkdagen.

Participatie

Onder participatie verstaan wij niet alleen vrijwilligerswerk op onze locaties en bij onze activiteiten, maar ook de ondersteuning van Almeerse (groene) verenigingen en hun activiteiten om de groenblauwe natuur in Almere te beheren en te ontwikkelen. Zo bieden wij inwoners en scholen de mogelijkheid om actief te participeren in hun eigen leefomgeving en op de locaties van Stad & Natuur.

Nieuwjaarsbijeenkomst Vrienden van Stad & Natuur

De nieuwjaarsbijeenkomst voor de Vrienden van Stad & Natuur was dit jaar in het Klokhuis. De aanwezigen kregen een rondleiding van onze zingende gids, Daniël van der Zee. Hij zong en verhaalde over alle duurzame aspecten van het Klokhuis. Daarna vertelde Jim van der Wardt van The CrazySmile over het hergebruik van leren banken, door er bijvoorbeeld armbandjes van te maken.

Nieuw vrijwilligersbeleid

In februari 2020 hebben we een nieuw vrijwilligersbeleid vastgesteld. Hiermee professionaliseren we onze manier van werken met vrijwilligers en zijn de rechten en plichten voor alle partijen duidelijk. Alle vrijwilligers van Stad & Natuur kregen dit jaar een nieuwe vrijwilligersovereenkomst aangeboden. Deze zijn aangepast naar de huidige wet- en regelgeving en zo heeft iedereen eenzelfde overeenkomst. Ook is voor iedereen dit jaar een VOG aangevraagd.

Vrijwilligerswerk in coronatijd

Voor de recreatie- en educatievrijwilligers was er in 2020 helaas weinig werk, omdat veel lessen en evenementen niet doorgingen. Voor een aantal diervrijwilligers kon het vrijwilligerswerk gelukkig wel doorgaan. Zij mochten komen wanneer zij zich daar prettig bij voelden, klachtenvrij waren en de 1,5 meter afstand konden houden. Daarnaast waren er niet meer dan drie personen op een locatie welkom. Een aantal vrijwilligers (of hun partner) vallen binnen de risicogroep, zij hebben aangegeven momenteel geen vrijwilligerswerk te willen doen. Anderen staan te trappelen weer af en toe te mogen komen. We laten het aan de vrijwilliger om hier een keus in te maken. Uiteraard zorgt Stad & Natuur voor de juiste randvoorwaarden.

Snoeibrigade

In samenwerking met Landschapsbeheer en de vrijwillige snoeibrigade die we afgelopen jaren hebben opgeleid, zijn we begin 2020 aan de slag gegaan met het snoeien van de hoogstamfruitbomen in onder andere het Vroege Vogelbos. Door de coronacrisis is deze snoeigroep tijdelijk stopgezet.

Bestrijding reuzenberenklauw

De werkgroep berenklauwbestrijding in het Vroege Vogelbos is in 2020 op een laagdrempelige manier voortgezet. De bestaande vrijwilligersgroep was al goed ingewerkt in voorgaande jaren en zo konden de vrijwilligers op eigen gelengheid toch aan de slag met het wegsteken van de berenklauwen.

Vrijwilligers schaapskudde

Inmiddels heeft onze schaapsherder Jasper ook een fijn groepje vrijwilligers om zich heen verzameld. Indien nodig helpen zij hem met verplaatsen van schapen, het aanvoeren van water en allerlei andere klusjes.

Stad & Natuur faciliteert ook groene verenigingen als het IVN Almere.

Samen met vrijwilligers en andere lokale en regionale partners zetten we ons in om iedereen de unieke natuur van Almere te laten ontdekken en beleven.

Betere herkenbaarheid

Alle vrijwilligers van de dierlocaties hebben een nieuw bomberjack gekregen, bedrukt met het logo van Stad & Natuur. Zo zijn zij op het terrein duidelijk herkenbaar.

Vrijwilligersbijeenkomsten

De in het voorjaar geplande vrijwilligersborrels, -bijeenkomsten en -bbq's konden grotendeels niet doorgaan. In plaats daarvan hebben we voor alle vrijwilligers een heerlijk pakketje laten samenstellen door Fruithal Smits uit Zeewolde. De vrijwilligers konden het pakketje ophalen of door ons thuis laten bezorgen. De reacties waren erg positief en het was een mooie manier om onze vrijwilligers weer even te zien en te spreken.

Werken met vrijwilligers

Voor de collega's heeft de VMCA twee bijeenkomsten 'Werken met vrijwilligers' georganiseerd. Aan de orde kwamen onder meer het waarom van werken met vrijwilligers en het geven van de juiste begeleiding. Het waren twee leerzame ochtenden.

Samenwerking met andere partijen

Uitgangspunt bij al ons werk is dat iedereen de unieke natuur van Almere kan ontdekken en beleven, dicht bij huis. Dat doen wij niet alleen, maar samen met een waaier aan lokale en regionale partners op gebied van cultuur, natuur, techniek, voedsel en gezondheid. Samen kunnen wij doelen bereiken die anders onmogelijk zouden zijn. Daarom zet Stad & Natuur zich niet alleen in voor de 'eigen' vrijwilligers, maar faciliteren wij ook andere groene verenigingen en organisaties, onder meer door voor hen locaties en faciliteiten ter beschikking te stellen. Dit zijn bijvoorbeeld de Stichting Vogel- en Natuurwacht Flevoland, Imker Vereniging Zuid Flevoland, de Almeerse Wolunie en IVN Almere. In ruil daarvoor leveren de vrijwilligers van deze organisaties een bijdrage aan de programmering en activiteiten van Stad & Natuur of het onderhoud van de terreinen. Zoals het IVN, dat de IVN Bostuin in het Vroege Vogelbos en de IVN Bomentuin op stadslandgoed de Kemphaan onderhoudt.

Locaties

De locaties zijn voor de programmering van Stad & Natuur erg belangrijk. Wij beheren en programmeren momenteel zeven locaties, verspreid over de stad. Zo zijn we dichtbij en altijd bereikbaar voor alle inwoners van Almere. Het zijn groene plekken die vaak fungeren als sociale ontmoetingsplaats. Locaties waar Almeeders kunnen genieten van de natuur en waar ze trots kunnen zijn op hun groene stad.

DIERLOCATIES ALGEMEEN

In verband met de coronamaatregelen hebben de kinderboerderijen tot september aangepaste openingstijden gehanteerd, na in het voorjaar een periode gesloten te zijn geweest. Na een proefperiode waarin de kinderboerderijen gedeeltelijk open waren, gingen we doordeweeks weer terug naar de normale bezoektijden. Omdat wij de weekendopening niet door vrijwilligers wilden laten uitvoeren, bleven de deuren van Kinderboerderij Den Uylpark op zondag gesloten en die van de Beestenbende op zaterdag. Vanaf september werden de normale openingstijden weer van kracht. Bezoekers moesten bij aankomst hun handen ontsmetten en een nummer pakken. Hiermee werd voorkomen dat er te veel personen op het erf aanwezig waren. Ook moest er een vaste route worden gevolgd en afstand worden gehouden. Tot ons verdriet moesten de kinderboerderijen vanaf halverwege december weer helemaal dicht.

Keuring stamboekschappen

Op 10 september werden onze stamboekschappen gekeurd: de Shetlandschappen van Den Uylpark en het Vroege Vogelbos, de Brijschaaplammers op de Kemphaan en de Coburgers op de Beestenbende. Hiermee dragen wij bij aan het instandhouden van soms zeldzame rassen.

Leukste pony

Pony Kobus is in het nieuws geweest, omdat hij meedeed aan de verkiezing van het 'Leukste oudste paard van Nederland'. Hij heeft het heel goed gedaan: ondanks de korte tijd dat we hebben meegedaan (slechts vier dagen), behaalde hij meer dan 120 stemmen. Daarmee is hij in ieder geval de leukste oude pony uit Almere. Wij zijn trots op hem!

Vogelgriep

Vanwege de landelijke uitbraak van vogelgriep en de daarbij horende regelgeving moesten de kippen en andere vogels op de kinderboerderijen een periode in hun hok blijven.

KINDERBOERDERIJ DEN UYLPARK

Het afgelopen jaar hebben we stappen gemaakt om het welzijn van de dieren verder te verbeteren. Zo zijn er schuilstallen aangekocht en hebben de meeste konijnenhokken een uitloop gekregen. Ook is er een paddock voor de paarden gecreëerd en hebben we gekeken naar de indeling van de kippenhokken op het terrein.

Moestuineducatie

In 2019 zijn we begonnen met moestuineducatie. Dit zouden we dit jaar weer verder oppakken met basisschool De Lichtboei. Helaas is dit door corona stil komen te liggen.

De kinderboerderijen zijn belangrijke sociale ontmoetingsplaatsen in Almere.

In verband met corona zijn de kinderboerderijen twee periodes gesloten geweest en hebben we aangepaste openingstijden gehanteerd.

KINDERBOERDERIJ DE BEESTENBENDE

Regelmatig komt een groep mensen van Woonzorg Flevoland op de boerderij. Zij hebben beginnende dementieklachten. Het contact met de dieren heeft een positieve invloed en brengt vaak allerlei herinneringen van vroeger naar boven.

Nieuw konijnenverblijf

Het oude konijnenverblijf was aan vervanging toe. Daarom is er in 2020 een nieuw konijnenverblijf gerealiseerd.

SCHAAPSKUDDE ALMERE

Een heuglijk jaar voor Schaapskudde Almere: voor het eerst sinds de kudde onder het beheer van Stad & Natuur valt, zijn er lammeren geboren. Het aflammeren vond plaats op de locaties waar ook de begrazing plaatsvindt: in Almere Haven en de Noorderplassen. Vanwege corona had de Schaapskudde veel aanloop, voor veel Almeerders was het een leuk wandeluitje.

VROEGE VOGELBOS

In het voorjaar hebben zowel de Shetlandschapen, de Drentse Heideschapen als de Flevolandse volop lammetjes gekregen. Traditiegetrouw was het gebeuren voor bezoekers weer te volgen via het panoramaraam aan de voorzijde van het gebouw.

Dak en klimaat schaapskooi

Het klimaat in de schaapskooi en de lekkages van het dak blijven een zorgkind, hoewel de aannemer het dak al twee keer heeft vernieuwd. Dankzij de plaatsing van een ventilatiesysteem is het klimaat wel verbeterd.

Multifunctionele ruimte

De multifunctionele ruimte van de schaapskooi is bouwtechnisch af. De komende tijd wordt samen met bureau Podium een plan gemaakt voor de inrichting, educatie en communicatie van en in deze ruimte en de entreerimte van het gebouw. Ook de signing aan de buitenkant wordt aangepakt. Voor het geheel gaan wij ons inzetten om externe financiering te vinden.

Nieuwe weides Beginbos

In mei is begonnen met het plaatsen van de hekken bij de nieuwe weides langs de A6 in het Beginbos. Dit sluit mooi aan op de reeds bestaande weides in het Vroege Vogelbos. Half juni werd de eerste weide door de schapen in gebruik genomen. Een spannend moment: zouden alle rassen de berenklauw eten en dus verslaan? Tot onze vreugde ging dit boven verwachting goed! De berenklauw werd gelijk aangevallen en na drie weken hadden de vijftig dames met hun lammeren de weide al helemaal kaal.

NATUURBELEVINGSCENTRUM DE OOSTVAARDERS

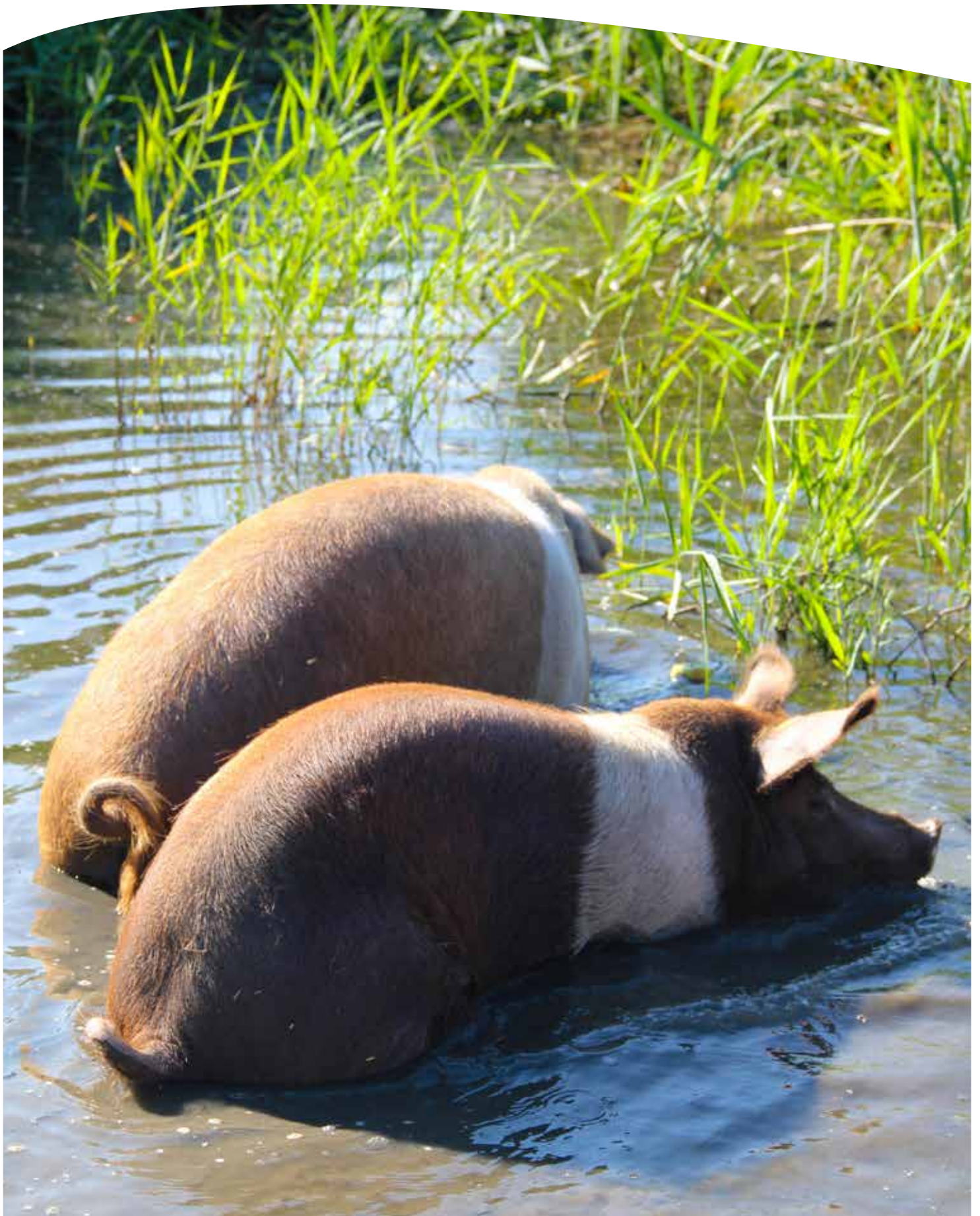
Op 1 juni hebben we in samenspraak met Paviljoen de Oostvaarders het Natuurbelevingscentrum weer geopend voor bezoekers. Wel met enkele maatregelen en richtlijnen. Langzaam trok het aantal bezoekers weer aan en vooral dankzij de komst van het terras van Paviljoen de Oostvaarders hebben we een flink aantal bezoekers ontvangen. In oktober sloot de enige (auto)toegangsweg naar het NBC voor drie weken, vanwege de aanleg van een nieuwe rotonde bij de afslag. Hiermee is het Natuurbelevingscentrum veel beter bereikbaar geworden.

STADSLANDGOED DE KEMPHAAN

De Bijentuin naast het kantoor op de Kemphaan was na veertien jaar toe aan groot onderhoud. Begin september zijn de werkzaamheden van start gegaan. De hoofdstructuur is behouden gebleven. De tuin is onderhoudsvriendelijker ingericht, onder meer door een gedeelte in te zaaien als bloemrijk grasland met inheemse soorten. Wij hebben de werkzaamheden gebruikt om water en elektriciteit naar de bijenstal aan te leggen. Ook is er een pomp geïnstalleerd naar de vaart om de vijver op peil te houden in droge tijden. Boogaard heeft het werk uitgevoerd. Het is weer een plaatje geworden.

HET KLOKHUIS

Vanwege de coronamaatregelen is het Klokhuis het grootste deel van het jaar gesloten geweest. Alleen de BSO heeft nog een tijdje gebruikgemaakt van het gebouw.

De Husumer varkens genieten enorm van hun vrijheid op Stadslandgoed de Kemphaan.

Vanuit Duurzaam Door is een aanbod voedsel­educatie ontwikkeld voor basisscholen in Flevoland.

Projecten

Passend bij de programmalijnen recreatie, educatie en participatie heeft Stad & Natuur ook een aantal projectopdrachten onder haar hoede. Deze projecten sluiten goed aan bij onze expertise en ons netwerk op deze gebieden.

Duurzaam Door Voedseleducatie

Vanuit het programma Duurzaam Door van de Provincie Flevoland heeft Stad & Natuur, samen met onder meer Aeres Hogeschool en IVN Flevoland, een laagdrempelig voedseleducatie-aanbod ontwikkeld voor basisscholen in Flevoland. Het bestaat uit zes voedsellessen voor groep 1 t/m 8: van paddenstoelen kweken tot een bezoek aan de fruitteler. Via de lessen ontdekken de leerlingen waar hun voedsel vandaan komt en leren ze zelf gezonde en duurzame voedselkeuzes te maken. In de week van 5 tot 9 oktober werd het aanbod gelanceerd.

Voor het voortgezet onderwijs hebben we de Inspiratiewaaier Flevolandse Voedseleducatie ontwikkeld. Zo'n 200 leerlingen van Aeres VMBO Almere gingen tijdens de Dag van de Duurzaamheid, 9 oktober, aan de hand van de waaier aan de slag met de challenge 'de gezonde duurzame eetomgeving'.

Project Sterk Techniek Onderwijs

De zeven VMBO-scholen in Almere werken de komende vier jaar samen in het project Sterk Techniek Onderwijs om leerlingen voor techniek te laten kiezen. Stad & Natuur is partner voor de verbinding natuur en techniek en leverancier van een discoverylab waar leerlingen de boeiende wereld van natuur en techniek kunnen beleven. Hiervoor zetten wij onze kennis en ons netwerk in en leveren we een deelprojectleider.

Upcyclecentrum

Sinds 2018 is Stad & Natuur betrokken bij de programmering van het Upcyclecentrum. Vanuit het meerjarenprogrammeringsplan zijn we in 2019 gestart met het ontwikkelen van een educatief programma voor Almeerse basisscholen, waarbij de boodschap 'Afval = Grondstof' centraal staat. De belangstelling vanuit het onderwijs is groot. In 2020 hebben we het lesaanbod verder ontwikkeld voor het voortgezet onderwijs. Voor 2021 staat het beroeps-onderwijs op de rol.

Helaas is de uitrol dit jaar vooral digitaal geweest. Zo hebben we in het kader van de Week van tweedehands textiel (20 tot 26 mei) samen met Unravelau en SEEFD, twee ondernemers in het Upcyclecentrum die zich bezighouden met duurzame mode, vier filmpjes gemaakt waarin van oud textiel iets nieuws wordt gemaakt.

Op 3 februari, in de Week van de Circulaire Economie, zijn alle 18 basisscholen van Stichting Prisma gestart met het scheiden van afval. Om het afval scheiden mogelijk te maken is er intensief samengewerkt met Stad & Natuur, de gemeente Almere, Renewi en de Almeerse Scholen Groep. Daarnaast staat het reduceren van afval centraal. Alle scholen hebben handige Binbang-afvalbakken ontvangen en uitgebreide lesprogramma's voor verschillende leeftijdscategorieën. In september is in de World Clean Up week de zwerfafvalmap uitgedeeld aan alle Almeerse scholen (po en vo), die in samenwerking met Nederland Schoon, Collage Almere, Renewi en de gemeente Almere is gemaakt. De samenwerking met Stad & Natuur wordt ook actief ingezet als het gaat om de aanvullende workshops op het gebied van duurzaamheid.

FloriALLY

Op 15 januari hebben Stad & Natuur, de gemeente Almere, Collage-Almere en Floriade Almere 2022 B.V. de samenwerkingsovereenkomst getekend voor FloriALLY, een educatief programma op het gebied van natuur, milieu, duurzaamheid, kunst en cultuur. Het programma loopt tot en met het schooljaar 2021-2022 en is bedoeld voor alle basisschoolgroepen en de klassen 1 en 2 van het voortgezet onderwijs in Almere. Helaas zijn de lessen in 2020 grotendeels komen te vervallen.

Floriade Experience

De Floriade B.V. heeft Stad & Natuur gevraagd een programma te ontwikkelen om basisschoolleerlingen te betrekken bij de thema's van de Floriade. Doel is om de kinderen via een uitdagend en vooral leuk programma te enthousiasmeren om in 2021 een bezoek te brengen aan de werltduinbouwtentoonstelling. Een mooie opdracht, waarbij voor Stad & Natuur gekozen is omdat wij de koppeling tussen educatie, recreatie en participatie als geen ander weten te leggen en hier ook creatief en innovatief mee bezig zijn.

Educatiebos

Als onderdeel van het plan 'Extra impuls Kemphaan' hebben we in 2020 gewerkt aan een projectplan voor de aanleg van een Educatiebos op Stadslandgoed de Kemphaan. We hebben hiervoor een LEADER-subsidie verkregen met cofinanciering van de gemeente en daarnaast zetten we ook eigen gelden in. In het Educatiebos komen verschillende buitenleslokalen die zijn gebaseerd op de vijf zintuigen. In combinatie met een uitdagend en creatief lesprogramma levert dit project op educatief en recreatief gebied een enorme impuls aan het Stadslandgoed. Daarnaast biedt het ons een extra locatie voor onze buitenlessen. Het Educatiebos wordt gerealiseerd in 2021.

Groene schoolpleinen

Samen met aannemer Donker Groep en de gemeente Almere zijn we eind 2020 begonnen met een pilot om de schoolpleinen van drie scholen te vergroenen. De aannemer heeft twee uitdagende, groene en speelse schetsontwerpen gemaakt inclusief begroting. Met deze plannen gaan de projectteams van de scholen (soms in samenwerking met een subsidiebureau) in 2021 op zoek naar financiering. Meerwaarde vanuit Stad & Natuur is dat onze educatieve programma's dan ook via de aanleg van het groene schoolplein een weg vinden naar scholen en dat de scholen ontzorgd worden.

Stad & Natuur Jaarcongres

Het Stad & Natuur jaarcongres vond plaats op 12 maart; achteraf gezien onze laatste grote bijeenkomst van 2020. Tijdens het congres kwam het bericht dat de coronamaatregelen ingevoerd werden. Desondanks was het een mooie, inspirerende en goed bezochte bijeenkomst met veel jongeren op het podium. Er hadden zich 125 deelnemers aangemeld, waaronder een afvaardiging van onze relaties uit het Almeerse onderwijs, vanwege het thema 'De jeugd heeft de toekomst'. Indrukwekkend om te horen hoe de jongeren zelf hun groene en duurzame toekomst vorm willen geven.

Stad & Natuur is betrokken bij het ontwikkelen van een lesprogramma voor de Floriade.

De pilot met de verhuur van twee doppio-fietsen was een daverend succes.

Almeersepoort Nationaal Park Nieuwland

Het project Almeersepoort is onderdeel van het Fonds Verstedelijking Almere en het Fonds Groenblauw en loopt nog steeds in volle vaart door. Stad & Natuur is breed betrokken bij de volgende onderdelen:

1. Uitbreiding gebouw Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders.
2. Stad & Natuur heeft de LEADER-subsidie 'NBC next level' met succes aangevraagd en voert deze de komende jaren uit; gericht op het vergroten van de natuurbeleving en natuureducatie in, rondom en vanuit het Natuurbelevingcentrum.
3. Bijdrage aan het kernteam van het project.
4. Projectleiding en advies ontwikkeling en realisatie van producten en diensten educatie en publieksprogrammering; team Natuurbelevingcentrum is een succesvolle en innovatieve samenwerking met Almere City Marketing, Staatsbosbeheer en Stad & Natuur.
5. Advisering en uitvoering lopende zaken zoals beheer gebouw en aansturing horeca en andere gebruikers gebouw, activiteiten en organisatie programmering, inzet vrijwilligers, communicatie en marketing .

In 2020 heeft Stad & Natuur meegedacht over de invulling van het programma-plan 2022 t/m 2025 dat de betrokken partijen hebben gemaakt voor investeringen in de tweede fase van het project. Stad & Natuur zal ook in de komende jaren graag meewerken om de bezoekers van het gebied en nationaal park gastvrij te ontvangen met een toonaangevend en innovatief recreatief, educatief en participatief programma.

Recreatie Almeersepoort

De projectmedewerkers van project Almeersepoort zijn het jaar gestart met gesprekken en brainstorms om het educatie- en activiteitenprogramma uit te breiden en te verbeteren. Voor 2020 zijn een aantal strategische keuzes gemaakt. Er is een communicatieplan gemaakt, er is meer geïnvesteerd in productontwikkeling en er is nog meer gekeken naar samenwerkingen met derden.

Stad & Natuur organiseerde in 2020 verschillende publieksactiviteiten in het gebied. Een greep hieruit:

- In de voorjaarsvakantie en tijdens de staking van het basisonderwijs werd de nieuwe excursie 'Speuren naar sporen' aangeboden. Daarbij gaan kinderen met een gids op pad en knutselen ze na afloop een fluitje van vlierenhout.
- Begin februari, op World Wetlands Day, was het eerste grote evenement van dit jaar in Natuurbelevingcentrum de Oostvaarders. Bezoekers konden onder meer op excursie naar het moeras, een botanische print maken met waterplanten en proefjes doen met het opwekken van elektriciteit uit moerasplanten en water.
- Op 28 februari was de Sterrenkijkdag bij het Natuurbelevingcentrum. Vanwege het slechte weer en de dikke bewolking pakte het evenement helaas anders uit dan gepland. De beide ecokar-excursies, om de bezoekers naar het Kotterbos te vervoeren, konden hierdoor niet doorgaan. Desalniettemin was de avond een succes, omdat de lezing binnen wel doorging en de sterrenhemel goed kon worden bekeken met de telescopen die opgesteld stonden.

- Naast de al bestaande excursies en kindercolleges van Staatsbosbeheer en Stad & Natuur hebben we de Landelijke zonnekijkdag, LOF-zomerspecials, WOW-middagen en het mountainbike-evenement 'Crossen door de Bossen' georganiseerd.

Productontwikkeling Almeersepoort

In het kader van productontwikkeling is er gewerkt aan een nieuwe wandelkaart en permanente paaltjes en speeltoestellen voor een speurtocht, oplevering in 2021. Daarnaast is er een start gemaakt met een educatieve en informatieve rijdende zuil met spelletjes en informatie over het gebied. In samenwerking met Camera.nu zijn de verrekijkers en kinderkijkers in de panoramaruimte vervangen.

In juli zijn we bij het Natuurbelevingcentrum gestart met een pilot voor de verhuur van twee doppio-fietsen. Op deze elektrische tweezitters kunnen bezoekers samen per fiets genieten van de prachtige omgeving. Het is ook mogelijk om een lunch- of borrelmandje mee te nemen voor onderweg. De actie was een daverend succes: de fietsen zijn tijdens de proefperiode bijna iedere dag verhuurd.

Vanuit het project 'LEADER NBC Next Level' is aan Archeo3D de opdracht verstrekt om een aantal archeologische VR-films te maken over verschillende tijdperken, te beginnen met WOII. Verder zijn er twee offertes opgevraagd bij bedrijven voor het verzorgen van een virtuele 360-graden-tour in de Oostvaardersplassen.

Educatie Almeersepoort

Stad & Natuur heeft op verzoek van de gemeente Almere en de Provincie Flevoland een plan van aanpak opgesteld voor de educatie in het Nationaal Park Nieuw Land. Dit plan is goed ontvangen en vastgesteld in het projectteam Nationaal Park Nieuw Land. De Provincie heeft de subsidieaanvraag in oktober ingediend. Als de subsidie wordt toegekend, gaat Stad & Natuur het plan uitvoeren.

Primair onderwijs

Voor het basisonderwijs zijn twee nieuwe lessen voor de Oostvaardersplassen ontwikkeld: 'Volg de Vos' en 'Vogel het Uit'. Vanaf 15 september heeft het Natuurbelevingcentrum een aantal klassen ontvangen die onze lessen 'Ontdek het hertenpad', 'Expeditie Nieuwe Wildernis' en 'Volg de Vos' kwamen volgen. De lessen zijn iets aangepast om ze coronaproof te kunnen aanbieden.

Voortgezet onderwijs

In aanloop naar de Wereld Trekvogeldag heeft Stad & Natuur samen met Aeres Hogeschool en Staatsbosbeheer een educatieprogramma opgezet. Ook zijn we in samenwerking met deze twee partijen een project gestart waarin groepen studenten een aantal uitdagingen krijgen. Zoals de vraag 'Hoe kunnen we tijdens de werkzaamheden in het gebied bezoekers informeren en blijven betrekken?' De studenten maakten een plan, inclusief begroting en communicatiestrategie.

Verder stonden de medewerkers van het Natuurbelevingcentrum begin maart op de beroepenbeurs Almere On Stage, om scholieren enthousiast te maken voor beroepen in het groen.

Communicatie

Omdat door corona veel lessen en evenementen geannuleerd werden en onze locaties een groot deel van het jaar gesloten waren, hebben we de intensiteit van de communicatie opgevoerd. Ook zijn we onze grenzen gaan verkennen door nieuwe kanalen aan te boren. Als organisatie hebben we daar veel van geleerd.

Filmpjes

We hebben heel veel filmpjes gemaakt om mensen betrokken te houden. We maakten bijvoorbeeld digitale rondleidingen op de kinderboerderijen en in het Klokhuis. En filmpjes van onze dieren, zoals van pony Kobus die meedeed aan de verkiezing van het leukste oude paard, of het scheren van onze schapen. Maar ook educatieve filmpjes over het maken van een insectenhotel, vetbolletjes of een verrekijker. Voor de Week van het tweedehands textiel maakten we dagelijks een filmpje waarin we lieten zien hoe je met oude kledingstukken nieuwe items kunt maken. In de lockdown van het najaar zijn collega's Amy en Mariska begonnen met een vlog. De filmpjes, waarin ze wekelijks een kijkje geeft achter de schermen op Kinderboerderij Den Uylpark, worden gedeeld op Youtube en Facebook.

Nieuwe website

De communicatieafdeling heeft in september de nieuwe website gelanceerd. Belangrijkste reden was dat het mobiel gebruik steeds meer toeneemt en de website daarop moest worden aangepast. De nieuwe vormgeving past nog beter bij Stad & Natuur. Er wordt veel gebruikgemaakt van beeld en film. En de onderdelen recreatie, educatie, participatie, organisatie en projecten komen nog beter naar voren. Ondanks dat we dit jaar weinig activiteiten hebben georganiseerd, is de website in 2020 beter bezocht dan het jaar daarvoor. We telden zo'n 6.500 gebruikers extra en 5.500 meer paginaweergaven. Dit valt deels te verklaren doordat er vanwege corona meer mensen in Nederland of thuis bleven en op zoek waren naar coronaproof activiteiten. Ook de perenboomactie trok extra bezoekers naar onze website.

Sociale media

Om de betrokkenheid van onze volgers vast te houden, hebben we ook onze aanwezigheid op sociale media geïntensiveerd. Er was meer dan genoeg content om te delen. We zagen op al onze kanalen een mooie groei qua bereik en volgers. Ook het live gaan op Facebook met online workshops gaf een mooie boost aan het online bereik.

Pers

De pers wist ons dit jaar goed te vinden, mede doordat wij vaak de brengers zijn van goed nieuws in tijden waarin er al genoeg serieuze zaken te melden waren. We werden regelmatig gevraagd voor radio- en tv-interviews. Maandelijks was er een vaste radiatorubriek bij Omroep Flevoland, waarbij de onderwerpen varieerden van online en live activiteiten tot vrijwilligerswerk en jonge dieren. Ook waren we te gast bij Easy FM en het online Floriadeprogramma 'Debby op dinsdag'. Daarnaast plaatste Almere Deze week regelmatig onze persberichten.

We hebben dit jaar onze aanwezigheid op sociale media geïntensiveerd.

Nieuwsbrieven

Vanwege corona zijn er extra digitale nieuwsbrieven verstuurd. Leerkrachten ontvingen vaker dan voorheen een nieuwsbrief met tips voor natuureducatie in de achtertuin van leerlingen, zodat ze ook tijdens de lockdown aan de slag konden met onze activiteiten. Ook hebben we onze vrijwilligers via nieuwsbrieven extra betrokken bij het wel en wee van onze organisatie.

Doorontwikkeling communicatie

Van Google krijgen wij een maandelijks advertentiebudget, speciaal voor stichtingen. Om dit op een doelmatige manier in te zetten zijn wij in het tweede kwartaal een samenwerking aangegaan met Pub Market. Voor enkele collega's is er een training on the job geweest en we zorgen er samen voor dat we online beter gevonden worden. Om meer inzicht te krijgen in traffic op onze website en socials heeft een mediavrijwilliger een jaar lang onze analytics bestudeerd en adviezen gegeven.

Drukwerk

Onze activiteitenkalender is dit jaar niet elk kwartaal verschenen, vanwege het wegvallen van evenementen en het sluiten van verspreidingslocaties. Voor het project Duurzaam Door Voedseleducatie zijn twee folders ontwikkeld: een flyer voor het primair onderwijs en een inspiratiewaaier voor het voortgezet onderwijs. Ook hebben de Almeerse basisscholen in mei een jaarprogramma ontvangen voor het komende schooljaar. Daarnaast hebben we ons koersplan gemaakt met bijbehorend animatiefilmpje.

Organisatie

Het personeelsbestand van Stichting Stad & Natuur bestond in 2020 uit gemiddeld 12,6 fte, waarvan een aantal op het kantoor op de Kempphaan en een aantal als beheerder op een van de locaties. Directeur/bestuurder van de stichting is Liesbeth Bronkhorst. Daarnaast is er een grote flexibele schil van ondernemers en vrijwilligers die elk op hun eigen wijze en vanuit hun eigen vakgebied ondersteuning bieden.

Koersplan en meerjarenovereenkomst

Stad & Natuur en de gemeente Almere hebben samen een nieuwe meerjarenovereenkomst afgesloten voor de periode 2021-2025. Tegelijkertijd heeft Stad & Natuur een nieuw koersplan vastgesteld onder de titel 'Natuurlijk dichtbij' voor dezelfde periode. Hierin staan de doelen en ambities voor de periode 2021-2025 beschreven. De komende jaren gaan de actuele thema's van Groen & Gezond Almere een nog prominenter rol spelen in de programma's en activiteiten. Met onze programmalijnen recreatie, educatie en participatie brengen we de mensen dichterbij de natuur en de natuur dichterbij de mensen. We gaan ons richten op thema's die bijdragen aan de invulling van de duurzaamheidsagenda van de gemeente Almere en gezonde jeugdprogramma's. Hiertoe werken we samen met uiteenlopende lokale en regionale partners op het gebied van cultuur, natuur, techniek, voedsel en gezondheid. Ook naar nieuwe locaties wordt gezocht. Almere groeit, dus wij groeien mee. Zo kunnen we straks ook nieuwe Almeerders de kans bieden om zich aan hun omgeving te verbinden.

Raad van toezicht

De raad van toezicht bestaat uit vijf leden. De raad heeft tot taak controle uit te oefenen op de inhoudelijke en financiële resultaten. De raad keurt daartoe een aantal in de statuten omschreven bestuursresultaten goed en fungeert als belangrijke adviseur voor het bestuur. De leden van de raad van toezicht zijn vrijwilligers die een onkostenvergoeding ontvangen. De raad werkt volgens de Governance Code Cultuur. De raad bestaat uit:

- Cees Okkerse (voorzitter)
- Meindert Eijgenstein (vice-voorzitter)
- Irene van Hooff
- Hans Marsé
- Wolter Tjeenk Willink
- Personeel

De vacature senior accountmanager is met ingang van 1 maart ingevuld door Jochgem van Dijk. De invulling van de vacature manager bedrijfsvoering heeft een match opgeleverd met Carina Graman-Van der Koogh, zij is per 15 juni begonnen. Saskia van Haga heeft in 2020 nog voor twee dagen per week deze functie vervuld op inhuurbasis en vanaf indiensttreding van Carina een inwerkperiode vervuld. En Amy Bos is per 22 juni aangenomen als dierverzorger. Op 1 juli is Karen Dijkhof begonnen als officemanager. Daarnaast worden we op de dierlocaties ondersteund door verschillende uitzendkrachten van Abeos. Het contract van communicatiemedewerker Evelien Lodewijks is verlengd.

Stad & Natuur en de gemeente hebben een nieuwe meerjarenovereenkomst afgesloten voor de periode 2021-2025.

Bedrijfsvoering

In januari hebben we met behulp van een ARBO-adviseur van Rienks en onze preventiemedewerker een update gemaakt van het plan van aanpak Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E). Enkele collega's hebben hun BHV-diploma gehaald aan het begin van het jaar. De herhalingscursus BHV kon vanwege corona niet doorgaan.

Per locatie is een 'inspectieronde' gedaan om zaken als kwaliteit, knelpunten en veiligheid en welzijn voor mens en dier te inventariseren. Per locatie is een coördinator benoemd die deze punten periodiek gaat inventariseren en aan het MT zal voorleggen.

De gehoede schaapskudde in Haven en Noorderplassen met herder en faciliteiten zijn ondergebracht in een nieuwe Stichting Begrazing Stad en Natuur.

Ook zijn wij bezig met het professionaliseren van projectmanagement binnen de organisatie. Daartoe zijn we in december met een groot deel van het team begonnen met een cursus projectmatig werken, die in het voorjaar 2021 afgerond zal worden.

Corona-inrichting

Op alle locaties zijn diverse maatregelen getroffen om op afstand van elkaar de werkzaamheden uit te voeren. Bureaus zijn verplaatst zodat men niet te dicht bij elkaar zit, er zijn roosters gemaakt zodat niet te veel personen op kantoor aanwezig zijn en er wordt bijgehouden wie er (binnen) aanwezig zijn (geweest). Daarnaast staan op elke locatie ontsmettingszuilen, zijn er stickers aangebracht om afstand te bewaren en zijn de locaties voorzien van mondkapjes en hesjes waarbij gevraagd wordt om 1,5 meter afstand te houden.

Growing Green Speld

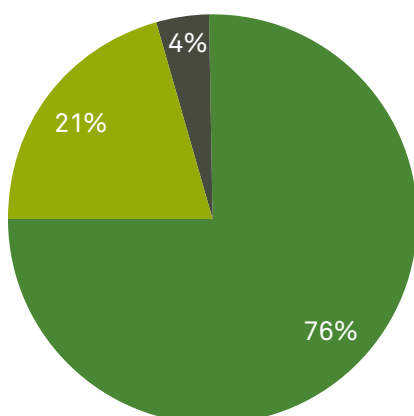
Tijdens het Steigerfestival hebben collega's Margrietha Rengers en Joyce Grobben een Growing Green Speld ontvangen voor hun werkzaamheden. Een mooie blijk van waardering voor hun werk, waarbij jaarlijks meer dan 20.0000 Almeerders kennismaken met de natuur en de locaties van Stad & Natuur, door middel van workshops, activiteiten en evenementen!

Financiën

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2020

Stad & Natuur moet 15% inkomsten generen bovenop de basissubsidie die van de gemeente wordt ontvangen. Zoals onderstaand is weergegeven heeft Stad & Natuur in 2020 voor 25% van de eigen inkomsten gezorgd t.o.v. de totale inkomsten. In totaal 21% van de inkomsten komt voort uit projecten welke Stad & Natuur naast de basisopdracht uitvoert, 4% komt uit additionele inkomsten.

Inkomsten 2020

- Subsidie
- Projecten
- Additionele inkomsten

De financiële situatie van Stad & Natuur is in 2020 op orde gebleven ondanks de bijzondere situatie vanwege de Covid maatregelen. Gelukkig kon de gemeente snel positief uitsluitsel geven over behoud van de basisfinanciering voor 2020. Dankzij de uitbreiding van de projectenportefeuille en gedegen kostenbeheersing konden de financiële tegenvallers als gevolg van de situatie worden opgevangen.

Het jaar 2020 is afgesloten met een positief resultaat dat hoger is uitgevallen dan begroot. De inkomsten 2020 zijn ten opzichte van de begroting 2020 toegenomen door aanvullende incidentele opdrachten. I.s.m. meerdere geledingen van de gemeente hebben we ook dit jaar weer mooie projecten uitgevoerd, o.a. voor het Upcyclecentrum, project Almeersepoort en schapenbegrazing. Andere samenwerkingspartners/opdrachtgevers zijn bijv. Floriade BV, Provincie Flevoland, Nationaal Park Nieuw Land en onderwijsinstellingen voor bijv. het project Sterk Techniek Onderwijs. Het positieve resultaat 2020 is volledig besteed aan investeringen in 2020 die een levensduur hebben van langer dan 1 jaar, waarvan de kosten worden verdeeld over de levensduur van de investeringen.

Om de extra verkregen opdrachten uit te voeren en daarnaast achterstallig onderhoud op de locaties aan te pakken, hebben we in 2020 meer kosten gemaakt. Vandaar dan ook dat de totale kosten in 2020 ten opzichte van de begroting 2020 zijn toegenomen.

Gedurende 2020 zijn er meerdere vacatures vervuld waardoor het team weer op sterkte is. Daarnaast is gebruik gemaakt van externen en medewerkers met een tijdelijk contract om de groei van het werkvolume op te vangen.

De overige bedrijfskosten zijn hoger dan begroot en gestegen ten opzichte van voorgaand jaar. Dit is met name het gevolg van een stijging van de overige personeelskosten door inhuur derden en de advieskosten voor het opstellen van het koersplan en de meerjarenovereenkomst 2021-2025.

Omdat we in 2020 minder evenementen en publieksactiviteiten hebben kunnen uitvoeren door de Corona maatregelen zijn de activiteitskosten lager dan begroot. Het annuleren van evenementen en de ontwikkeling van online activiteiten heeft kosten met zich mee gebracht. Wij zijn in staat geweest tijdens de Corona periode zichtbaar te blijven voor bewoners en scholen en de kennis en inspiratie te blijven bieden.

De maatregelen rondom het coronavirus in 2020 (COVID-19) hebben ingrijpende gevolgen ook voor onze organisatie. De uitbraak van het coronavirus en de daarvoor ontstane Covid-19 maatregelen vanaf half maart 2020 hebben impact gehad op de werkzaamheden, de bedrijfsvoering en de financiën van Stad & Natuur. Met name heeft dit invloed op de activiteiten, de lessen en de programmering vanaf maart 2020 tot en met heden. De verwachting is dat deze situatie nog in het jaar 2021 zal voortduren en van invloed zal zijn op onze bedrijfsvoering en programmering.

De jaarrekening is gecontroleerd en hiervoor is een goedkeurende verklaring afgegeven door de accountant. Voor een uitgebreide financiële verantwoording over 2020 verwijzen wij graag naar onze website.

Bespreking van de resultaten

Aan de hand van de opgenomen staat van baten en lasten kunnen de resultaten over 2020 en 2019 als volgt in euro's en procenten van de baten worden weergegeven:

	2020		2019
	€	%	€
Baten	2.133.642	100	2.045.514
Personeelskosten	650.454	30,5	622.378
Afschrijvingen materiële vaste activa	56.092	2,6	34.625
Overige personeelskosten	204.722	9,6	123.411
Huisvestingskosten	422.399	19,8	386.852
Verkoopkosten	12.422	0,6	27.019
Kantoorkosten	35.662	1,7	44.606
Algemene kosten	99.739	4,7	133.433
Automatiseringskosten	34.715	1,6	28.934
Activiteitskosten	316.340	14,8	257.444
Projectkosten	268.557	12,6	274.134
Som der bedrijfslasten	2.101.102	98,5	1.932.836
Bedrijfsresultaat	32.540	1,5	112.678
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	0	0,0	494
Netto resultaat	32.540	1,5	113.172

Het resultaat is besteed aan investeringen in 2020 die een levensduur hebben van langer dan 1 jaar, waarvan de kosten worden verdeeld over de levensduur van de investeringen.

Cijfers 2020

Juist toen het evenementenseizoen en de lesactiviteiten voor scholen weer zouden beginnen in de lente van 2020, brak corona uit. Hierdoor zijn veel activiteiten voor het publiek en voor scholen weggevallen. Het vergelijken van cijfers uit 2019 met die van 2020 is daardoor als appels met peren vergelijken. Toch proberen we u met onderstaande overzichten enig zicht te geven op het bereik in 2020.

Recreatie

In 2020 konden nauwelijks evenementen georganiseerd worden. Afgezien van kleinschalige workshops in de zomervakantie en 2 evenementen in september. Ook werden onze locaties voor een deel gesloten en mochten we maar een beperkt aantal bezoekers ontvangen. We hebben daarom in 2020 vooral ingezet op het vergroten van ons online bereik. Wat we wel hebben gezien in 2020 is dat veel mensen er op uit gingen in hun eigen stad, vooral voor wandelingen en fietstochtjes. Op onze openbaar toegankelijke locaties is het daardoor wel drukker geweest met recreanten. Deze heffen de achterblijvende cijfers van deelnemers aan activiteiten enigszins op.

Fysiek bereik

RECREATIE	DEELNEMERS AAN ACTIVITEITEN	DEELNEMERS AAN ACTIVITEITEN VAN PARTNERS*	BEZOEKERS IN 2020 DIE GEBRUIK MAKEN VAN DE STAD & NATUUR LOCATIES**
Kemphaan	1.025	473	34.100
Beestenbende	250	50	5.500
Den Uylpark	325	120	5.500
Klokhuis	831	2.461	
Oostvaarders	1.113	1.161	78.000
Stad en Natuur bus	0		
Vroege Vogelbos	596	1.075	37.400
Activiteiten op externe locaties	0	0	-
Subtotaal 2020	4.140	5.340	160.500
Totaal recreatie 2020	169.980		
Subtotaal 2019	19.541	13.554	152.000
Totaal recreatie 2019	185.595		

* Denk hierbij aan partijen als de Vogelwacht, IVNAlmere, etc of initiatieven in het Klokhuis, die op onze locaties ook activiteiten organiseren, of verhuur van zalen

** Dit betreft een schatting, we gaan uit van 10% extra bezoekers op locaties waar gewandeld kan worden en 20% bij het natuurbelevingcentrum. Bij de kinderboerderijen is het aantal bezoekers gehalveerd vanwege langdurige sluiting en maximum aantal bezoekers dat we mochten ontvangen. NB Natuurmonumenten gaat uit van 30% meer bezoekers aan natuurgebieden in 2020.

Online bereik

Online hebben we ons bereik zien stijgen in 2020.

Website

Op onze website bijvoorbeeld hadden we ruim 6.500 meer gebruikers, dat is een stijging van bijna 19%. De perenbomenactie leidde tot een enorme piek met ruim 3.000 bezoekers op 1 dag.

	GEBRUIKERS	SESSIES
2019	35.159	53.338
2020	41.755	58.848

Social media

Als onze social media kanalen laten een mooie groei zien in 2020.

FACEBOOK	STAD & NATUUR	KLOKHUIS	BEESTEN- BENDE	DEN UYLPARK	VROEGE VOGELBOS	SCHAAPS- KUDDE	OOST- VAAR- DERS
1 jan 2020	4.365	952	1.368	909	799	3.154	1.975
31 dec 2020	5.012	1.154	1.658	1.228	1.109	3.325	2.977
Groei	+15%	+31%	+21%	+35%	+39%	+5%	+50%

INSTAGRAM	STAD & NATUUR	SCHAAPSKUDDE
1 jan 2020	1.422	342
31 dec 2020	1.838	618
Groei	+29%	+80%

Bereik selectie online activiteiten op facebook

Om in de lockdown toch actief activiteiten aan te bieden, hebben we op onder andere de Kemphaan en het Klokhuis workshops opgenomen en via Facebook live aangeboden. Zo konden we toch de thema's die we belangrijk vinden in workshop vorm aanbieden en is het voor de kijker mogelijk om de workshop later te volgen waardoor het bereik per activiteit/evenement een stuk hoger is.

ONLINE ACTIVITEIT	WEERGAVEN
Nacht van de Nacht	1.200
Winterfestival	812
Workshop kunst aan de muur	1.400
Diy insectenhotel	1.300

Primair onderwijs

Aanvankelijk leek het een heel succesvol schooljaar te worden met meer inschrijvingen dan het jaar daarvoor. Door corona konden veel activiteiten niet doorgaan. Normaal gesproken wordt er in het voorjaar en in het najaar nog extra bijgeboekt op seizoensthema's, vanwege corona vielen deze boekingen ook weg. Activiteiten op school, zoals gastdocenten, materiaalpakketten en leskisten deden het nog redelijk goed. De grootste afname zat hem in lessen op locaties. Hieronder geven we de cijfers voor kalenderjaar 2020 weer.

EDUCATIE: PRIMAIR ONDERWIJS	LEERLINGEN	AANTAL GROEPEN	AANVANKELIJK INGESCHREVEN LEERLINGEN/ GROEPEN
Les op locatie*:			
<i>Kemphaan</i>	2.894	119	10.196/388
<i>Vroege Vogelbos</i>			
<i>Den Uylpark</i>			
<i>Beestenbende</i>			
<i>Oostvaarders</i>			
<i>Klokhuis</i>			
<i>Locaties derden</i>			
Les op school, gastdocent	3.959	127	4.731/159
Materiaalpakketten	3.479	128	3.479/128
Themakisten	725	37	1.025/56
Maatwerk	801	29	1.589/59
Totaal primair onderwijs***	11.858	440	21.020/730

*incl schoolreisjes naar onze locaties

** hiervan zijn 317 leerlingen/30 groepen vervoerd met de Stad en Natuur bus

Cijfers voortgezet en beroepsonderwijs

Ook in het voortgezet onderwijs zijn dit jaar dalende cijfers te zien. Vorig jaar bereikten we 921 leerlingen uit het voortgezet onderwijs voor praktijkdagen, opdrachten, gastlessen, bliksemstages, etc. Dit jaar waren dat er vanwege corona 413. Ook het aantal stagiaires daalde licht, doordat locaties moesten sluiten en er bijvoorbeeld geen evenementen georganiseerd werden waarbij ze konden helpen, dit aantal daalde van 33 naar 26.

EDUCATIE: VOORTGEZET ONDERWIJS

SCHOLEN	ACTIVITEIT	AANTAL LEERLINGEN
VMBO/MAVO	Doe dag	23
VMBO	Praktijkdag, Challenge Duurzaam door	164
VWO	Gastles, project, loopbaanorientatie	66
Pro	bliksemstage	8
VMBO	Project duurzame energie	80
VWO	project	23
Subtotaal VO		364
MBO	praktijklessen	32
HBO	Project Almeerse Poort	17
Totaal		413 (vorig jaar 921)

EDUCATIE: STAGE

NIVEAU	AANTAL STAGIAIRES
PRO	2
VMBO	3
HAVO	2
MBO	17
HBO	2
Totaal	26 stagiaires (vorig jaar 33)

Colofon

CONTACT

Stad & Natuur Almere
Kemphaanstraat 1
1358 AD Almere
T 036 547 50 50
info@stadennatuur.nl
www.stadennatuur.nl

Fotografie:

Jorn van Eck, voorkant, p. 6, 9, 10, 13, 17, 18, 21, 22, 26, 37

Maarten Feenstra, p. 30

Stad & Natuur, p. 14, 25, 29, 34, achterkant

Juni 2021

STAD &
NATUUR werkt aan
ALMERE een groene en
gezonde stad

STAD &
NATUUR
ALMERE